

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo odbrane/obrane

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство одбране

P R A V I L N I K

**O UPOTREBI ZASTAVA I OBILJEŽJA U ORUŽANIM SNAGAMA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, 2010. godine

Na osnovu člana 58. Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 88/05), Ministar odbrane d o n o s i

P R A V I L N I K

O UPOTREBI ZASTAVA I OBILJEŽJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet pravilnika)

Ovaj pravilnik na jedinstven način regulira upotrebu zastava i obilježja u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Oružane snage).

Član 2. (Definicije)

- (1) Pojam "zastave" označava zakonima definirane zastave koje se upotrebljavaju u institucijama Bosne i Hercegovine i zastave kao simbole pukova, brigada, jedinica i institucija Oružanih snaga koje odobrava Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.
- (2) Pojam "obilježja" podrazumijeva sva obilježja kao znak pripadnosti Oružanim snagama, vidovima, rodovima, službama, pukovima, brigadama, jedinicama i institucijama Oružanih snaga, obilježje čina, kao i druga obilježja koje pripadnici Oružanih snaga nose u skladu sa ovim pravilnikom.

POGLAVLJE II - UPOTREBA ZASTAVE BOSNE I HERCEGOVINE I DRŽAVNE HIMNE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 3. (Postavljanje zastave Bosne i Hercegovine)

- (1) Zastava Bosne i Hercegovine stalno je postavljena na ulazima ili blizu ulaza u objekte i kasarne Oružanih snaga i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ministarstvo odbrane).
- (2) Zastava Bosne i Hercegovine se postavlja na objekat ili jarbol za zastave na „počasnu” poziciju, tj. slike strane, gledano prema zastavama, ukoliko se postavljaju dvije ili više zastava.
- (3) Mjesto na kojem je zastava postavljena treba biti osvijetljeno tokom noći.

Član 4. (Podizanje i spuštanje zastave Bosne i Hercegovine)

- (1) U kasarnama Oružanih snaga, svakog dana ujutro, vrši se podizanje na jarbol, a uvečer spuštanje s jarbola zastave Bosne i Hercegovine.

- (2) Zastava se podiže ručno, lagano, uz intoniranje-sviranje državne himne Bosne i Hercegovine.
- (3) Procedure, vrijeme dizanja, spuštanja i čuvanja zastave Bosne i Hercegovine u kasarni, regulirat će načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga (u daljem tekstu: načelnik Zajedničkog štaba).

Član 5. (Pozdravljanje zastave)

- (1) Prilikom podizanja-spuštanja zastave svi pripadnici Oružanih snaga odaju počast zastavi okretanjem lica prema zastavi.
- (2) Pripadnici Oružanih snaga koji su u uniformi počast odaju vojnim pozdravom.
- (3) Pripadnici Oružanih snaga koji nisu u uniformi počast odaju skidanjem kape/šešira desnom rukom i zauzimanjem stava "mirno".
- (4) Kada se zastava pronosi u paradama i sličnim manifestacijama (kada se nosi u koloni u pokretu) pripadnici Oružanih snaga pozdravljaju zastavu u trenutku kad zastava prolazi pored njih, na način kako je regulirano u stavu 1. i 2. ovog člana.

Član 6. (Zastava na pola koplja-jarbola)

- (1) Kada institucije Bosne i Hercegovine proglaše „Dan žalosti” zastava Bosne i Hercegovine se postavlja na pola koplja-jarbola.
- (2) Zastava Bosne i Hercegovine se postavlja na pola koplja-jarbola tako što se zastava prvo podigne do vrha jarbola, a odmah zatim spušta do njene pozicije na polovini koplja-jarbola.
- (3) Ostale zastave koje su istaknute pored zastave Bosne i Hercegovine postavljaju se na pola koplja-jarbola na način reguliran u stavu 1. i 2. ovog člana.

Član 7. (Isticanje ostalih zastava)

Uz zastavu Bosne i Hercegovine na ulazima u vojne objekte i kasarne Oružanih snaga mogu se isticati zastave pukova, brigada komandi i jedinica Oružanih snaga, s tim da zastava Bosne i Hercegovine bude sa lijeve strane.

Član 8. (Postupanje sa zastavom)

- (1) Kada zastava zbog starosti materijala ili neke druge vrste oštećenja više nije podesna za javno izlaganje, zamjenjuje se novom zastavom.
- (2) Nije dozvoljeno da zastava dodiruje tlo, pod ili objekte; da ima postavljenih predmeta na njoj, ili preko nje, da ima bilo kakvih oznaka, slova, simbole ili slike na njoj ili prikačene za nju, da bude korištена kao pokrov statue ili spomenika, da se koristi za nošenje bilo čega, itd.

Član 9.
(Državna himna Bosne i Hercegovine)

- (1) Državna himna Bosne i Hercegovine se svira-intonira prilikom svečanosti u Oružanim snagama i prilikom podizanja i spuštanja zastave.
- (2) Kada je zastava postavljena na mjestu na kojem se svira-intonira državna himna Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga na prve note himne ustaju i okreću se licem u pravcu zastave, ostajući u toj poziciji odajući počast sve dok se himna ne završi.
- (3) Kada se svira-intonira himna a zastava nije postavljena-istaknuta, pripadnici Oružanih snaga ustaju i okreću se u pravcu muzike, odajući počast sve dok se himna ne završi.

POGLAVLJE III - UPOTREBA ZASTAVA PUKOVA, BRIGADA, KOMANDI I JEDINICA OS BiH

Član 10.
(Zastave pukova Oružanih snaga)

Pješadijski pukovi kao organizacije koje su odgovorne za vojno naslijede i identitet jedinica i naroda iz kojih potiču, imaju svoje zastave.
Zastave pukova postavljaju se ispred glavnog ulaza ili blizu ulaza u vojne objekte u kojima su smještene komande pukova na način kako je to opisano u članu 3. stav (2) ovog pravilnika.

Član 11.
(Zastave brigada, komandi i jedinica Oružanih snaga)

- (1) Brigade kao osnovne formacije Oružanih snaga, jedinice Oružanih snaga, mogu imati svoje zastave.
- (2) Ministar odbrane donosi propis o izgledu zastava brigada, jedinica Oružanih snaga.
- (3) Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na prijedlog ministra odbrane odobrava izgled zastava brigada, jedinica i institucija Oružanih snaga.
- (4) Prilikom svečanosti povodom dana brigada, jedinica Oružanih snaga, zastave se postavljaju redoslijedom: zastava Bosne i Hercegovine a zatim zastava brigade, odnosno jedinice Oružanih snaga.

POGLAVLJE IV - UPOTREBA OBILJEŽJA PRIPADNOSTI ORUŽANIM SNAGAMA

Član 12.
(Obilježje pripadnosti Oružanim snagama)

- (1) Obilježje pripadnosti Oružanim snagama je minijatura zastave Bosne i Hercegovine koja je ušivena 7 cm od ramenog šava na desnom rukavu uniforme.
- (2) Svi pripadnici Oružanih snaga obavezni su nositi obilježje pripadnosti Oružanim snagama.
- (3) Pripadnici Oružanih snaga koji učestvuju u operacijama podrške miru i posmatračkim misijama, znak pripadnosti Oružanih snaga nose na lijevom rukavu ukoliko se znak UN-a ili drugi znak međunarodne organizacije nosi na desnom rukavu. Znak je ušiven 7 cm od ramenog šava.

Član 13.
(Obilježje vidova, rodova i službi)

- (1) Obilježje pripadnosti vidu Oružanih snaga je metalni bedž koji se nosi na kapama kao dijelu uniforme na sredini prednjeg – čeonog dijela, a na beretki obilježje se nosi na lijevoj strani u vertikali iznad lijevog oka.
- (2) Pripadnici Oružanih snaga nose obilježja pripadnosti odgovarajućem rodu ili službi Oružanih snaga.
- (3) Obilježje pripadnosti odgovarajućem rodu ili službi, nosi se na sredini oba revera kragne bluze- košulje.
- (4) Oficir u činu generala na kapi/beretki nosi bedž grba Bosne i Hercegovine s mačevima i zlatnim vijencem.

Član 14.
(Obilježje pripadnosti pješadijskim pukovima Oružanih snaga)

Obilježje pripadnosti pješadijskim pukovima je grb puka koji se nosi na lijevom rukavu bluze i košulje, ušiven 4 cm ispod ramenog šava.

Član 15.
(Obilježje pripadnosti brigadama, komandama i jedinicama Oružanih snaga)

- (1) Obilježje kao znak pripadnosti brigadama, komandama i jedinicama OS BiH nosi se na lijevom rukavu bluze i košulje, ušiven jedan cm ispod obilježja puka.
- (2) Svi pripadnici OS BiH osim oficira u činu generala mogu nositi najviše dva obilježja na lijevom rukavu.
- (3) Oficiri u činu generala koji komanduju brigadama odnosno komandama i jedinicama nose obilježja brigade, odnosno komandi i jedinica na lijevom rukavu i ne mogu nositi nikakvo drugo obilježje.

POGLAVLJE V - ČINOVI U OS BiH

Član 16.
(Nošenje obilježja činova)

- (1) Obilježja činova nose se na lijevoj strani bluze ili košulje terenske uniforme, u predjelu grudi, jedan cm iznad gornje ivice obilježja "Oružane snage Bosne i Hercegovine", po vertikalnoj osi simetrije sa lijevim džepom.
- (2) Na svečanoj uniformi svi pripadnici Oružanih snaga obilježje čina nose na ramenim epoletama.

POGLAVLJE VI – OSTALA OBILJEŽJA

Član 17.
(Obilježje/natpis "ORUŽANE SNAGE BiH")

- (1) Pripadnici OS BiH nose obilježje/natpis "ORUŽANE SNAGE BiH" na jezicima i pismima naroda Bosne i Hercegovine.

(2) Obilježje se nosi na lijevoj strani bluze i košulje u predjelu grudi iznad lijevog džepa, tako da donja ivica obilježja naliježe na gornju ivicu džepa po vertikalnoj osi simetrije sa lijevim džepom.

Član 18.
(Obilježje/natpis "IME I PREZIME")

- (1) Svi pripadnici Oružanih snaga nose obilježje/natpis "IME I PREZIME" na jezicima i pismima naroda Bosne i Hercegovine.
- (2) Pripadnici Oružanih snaga ovo obilježje/natpis nose na desnoj strani bluze i košulje u predjelu grudi iznad desnog džepa, tako da donja ivica obilježja naliježe na gornju ivicu džepa po vertikalnoj osi simetrije sa desnim džepom.

POGLAVLJE VII – NOŠENJE ODLIKOVANJA I PRIZNANJA

Član 19.
(Odlikovanja Predsjedništva Bosne i Hercegovine)

- (1) Pripadnici Oružanih snaga koji su odlikovani od Predsjedništva Bosne i Hercegovine u vrijeme državnih praznika, jubileja i vojnih svečanosti nose odlikovanja na sredini lijevog džepa bluze/košulje poredani po važećem slijedu (Orden slobode, Orden mira, Orden Bosne i Hercegovine, Orden zlatnog grba Bosne i Hercegovine s mačevima, Orden zlatnog grba Bosne i Hercegovine s lentom, Orden Bosne i Hercegovine sa zlatnim vijencem, Orden Bosne i Hercegovine sa srebrenim vijencem).
- (2) Minijature odlikovanja svakodnevno se mogu nositi tako da su poredane po važećem slijedu s lijeve na desnu stranu, gledano prema nosiocu odlikovanja. U jedan red stavljaju se tri minijature. Ukoliko odlikovani ima više od tri odlikovanja, u donji red se stavljaju tri minijature odlikovanja.

Član 20.
(Priznanja ministra odbrane)

Priznanja koje ministar odbrane dodijeli pripadnicima Oružanih snaga nose se u vrijeme državnih praznika, jubileja, vojnih i drugih svečanosti ispod odlikovanja Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Član 21.
(Entitetska odlikovanja i priznanja)

- (1) Entitetska odlikovanja i priznanja koja su pripadnicima Oružanih snaga dodijeljena prije stupanja na snagu Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 88/05), nose se samo na svečanostima prilikom obilježavanja dana pješadijskih pukova Oružanih snaga.
- (2) Entitetska odlikovanja se nose ispod odlikovanja Predsjedništva Bosne i Hercegovine i priznanja ministra odbrane.

Član 22.
(Strana odlikovanja i priznanja)

- (1) Vojno lice može primiti strano odlikovanje koje može nositi u svečanim i drugim prilikama samo po odobrenju Predsjedništva Bosne i Hercegovine .

- (2) Ostala strana priznanja vojno lice može primiti i nositi u svečanim i drugim prilikama samo po odobrenju ministra odbrane.
- (3) Strana odlikovanja nose se na sredini desnog džepa bluze/košulje.
- (4) Strana priznanja nose se ispod stranih odlikovanja.

Član 23.
(Nabavka obilježja)

- (1) Nabavku zastava i obilježja vrši Sektor za nabavku i logistiku Ministarstva odbrane u skladu sa zakonom.
- (2) Ukoliko je došlo do većeg oštećenja ili potpunog uništenja zastava i obilježja, obavezno se vrši njihova zamjena sa novim zastavama i obilježjima.

Član 24.
(Zabrana nošenja i upotrebe drugih zastava i obilježja)

- (1) Pripadnicima Oružanih snaga nije dozvoljeno nositi obilježja koja nisu definirana ovim pravilnikom.
- (2) Upotreba zastava i obilježja suprotno zakonima i ovom pravilniku povlači prekršajnu, disciplinsku i materijalnu odgovornost.

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.
(Stavljanje propisa van snage)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika, stavlja se van snage Pravilnik o upotrebni zastava i obilježja u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, broj: 04-02-4048/06 od 28.07.2006. godine.

Član 26.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.“

Broj: 13-02-3-1625/10
Sarajevo, 01.04.2010.godine

